

Dosarul nr. 3r-238/23
2-20036712-01-3r-16092023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Negru, I. Dutca, E. Palanciuc)

DECIZIE

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul

Judecători:

Aliona Miron

Mariana Pitic

Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Valeriu Mitrofan,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din or. Chișinău, privind obligarea furnizării informații și repararea prejudiciului moral, împotriva încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2020, Valeriu Mitrofan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului de Excelență în Construcții din or. Chișinău, privind obligarea furnizării informații și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 06 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii (f.d. 178).

Prin încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Mitrofan, din motivul depunerii cererii de apel nemotivate peste termen.

La 02 august 2023 Valeriu Mitrofan, prin intermediul poștei electronice a depus recurs împotriva încheierii din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, casarea încheierii recurate și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat aplicarea eronată a normelor de drept material, de către prima instanță și de către instanța de apel, precum și faptul că instanțele ierarhic inferioare nu au dat apreciere tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. În special, a indicat că instanțele de judecată au încălcat prevederile Legii

privind accesul la informație și ale Constituției, dând apreciere doar declarațiilor pârâtului.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 05 iulie 2023, fiind notificată recurentului Valeriu Mitrofan la data de 02 august 2023 prin intermediul poștei electronice (f.d. 199). Astfel, recursul depus la 02 august 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 28 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea depusă de Valeriu Mitrofan a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 06 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la admiterea acțiunii (f.d. 178).

Prin încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Mitrofan, din motivul depunerii cererii de apel nemotivate peste termen.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. d) Cod administrativ, care statuează că instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării apelului curg din momente diferite, și anume: în temeiul art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, sub sancțiunea art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

La caz, instanța de recurs relevă că hotărârea din 28 noiembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost contestată cu apel de către Valeriu Mitrofan la 06 ianuarie 2023, peste termenul legal admis de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului.

În acest sens, instanța de recurs relevă că conform procesului-verbal din 28 noiembrie 2022 la deliberarea și pronunțarea hotărârii primei instanțe apelantul/reclamant Valeriu Mitrofan nu a fost prezent.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 16 decembrie 2022 dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost plasat pe site-ul instanței www.instante.justice.md.

Totodată, lui Valeriu Mitrofan i-a fost notificat dispozitivul hotărârii primei instanțe la data de 09 decembrie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepția atașat la materialele dosarului (f.d. 176).

Respectiv, Valeriu Mitrofan a cunoscut despre emiterea hotărârii primei instanțe din 28 noiembrie 2022 și a avut posibilitatea reală de a verifica și de a lua cunoștință de dispozitivul hotărârii primei instanțe, inclusiv de pe portalul național al instanțelor de judecată www.instante.justice.md.

La caz, Valeriu Mitrofan a depus cererea de apel nemotivată peste termenul stabilit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, care în speță a expirat la data de 28 decembrie 2022.

Conform art.65 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Conform art. 24 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Participantul care își exercită drepturile procesuale în mod abuziv și nu își îndeplinește obligațiile procesuale cu bună-credință răspunde potrivit legii pentru prejudiciile materiale și morale cauzate.

Contrar acestor prevederi legale, Valeriu Mitrofan nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen, precum și nu a solicitat repunerea în termen a apelului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de Valeriu Mitrofan împotriva hotărârea din 28 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Așadar, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate, care este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art.6 din CEDO.

În condițiile create, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează ca fiind corectă soluția instanței de apel de declarare a apelului inadmisibil.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.243 alin.(1) lit. b) și alin.(2) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge recursul depus de Valeriu Mitrofan și se menține încheierea din 05 iulie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Mitrofan împotriva Centrului de Excelență în Construcții din or. Chișinău, privind obligarea furnizării informații și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Mariana Pitic

Ion Malanciuc